

סליני מחסל חשבונות עם הטלוויזיה, הכופה על הצופה תפיסה מעוותת של המציאות

סרטו האחרון (ה19 במספר) של פריקו פליני הוא אחד מסרטיו העצובים ביותר, ואולי אחד מסרטיו האפוקליפטיים ביותר. ג'ינג'ר ופרד, שיעלה בקרוב על מסכי ישראל, שנה תמימה אחרי שהיה הסרט הפותח בפסטיבל ברלין 86, נושא את כל הסמנים האופייניים לגאון המתבונן בכאב איך הקולנוע במולדתו גוזע תחת מגף הטלוויזיה.

מיקסם שקר. הסיפור, ככמה מילים, הוא גירסה איטלקית של צמד בכותרות של ניל סימון, אם כי רק ברעיון הבסיסי. צמד קומיקאים מוזמנים להתאחד שוב בתוכנית טלוויזיה. הפעם אין אלה וולטר מתאו וג'ורג' ברנס, כי אם ילדי פליני המובהקים: רעייתו הנצחית ג'ולייטה מסינה, ומארצ'לו מאסטרויאני.

כשנות הארבעים נודעו השניים — אמליה בונטי (מסינה) ופיפו בוטיצ'לה (מאסטרויאני) — בכינויים "ג'ינג'ר ופרד", בגלל מומחיותם בחיקוי של ג'ינג'ר רוג'רס ופרד אסטר. היום היא כבר שכתא, והוא אינו מסוגל להתכופף, וחי מן הדי אל



בימאי סרדיקו פליני עם כוכבי ג'ינג'ר ופרד, ג'ולייטה מסינה ומארצ'לו מאסטרויאני שהאדם יוכל לנהל דיאלוג עם עצמו

כמה מרעיונותיו על התיקשורת, על הצימאון לאינפורמציה ועל כוחה של הטלוויזיה לפני העיתונאי גידעון בכמן, חברו של פליני ומי שעשה בשעתו סרט תיעודי על הבימאי הדגול. **נארם פליני:** הצימאון לאינפורמציה הוא השיגעון של תקופתנו. אנחנו רוצים לדעת כל מה שהיה וכל מה שיהיה, ואיש אינו שבע מידע. בסופו של דבר יש עירוב בין האינפורמציה הנמסרת על העובדות לבין העובדות עצמן, ולא ניתן עוד להבחין מה הוא מה. המילים שהאדם בוחר לו כדי לדווח על עובדה מסוימת עשויות ליצור רשמים שונים במאזינים שונים. וזה יקרה תמיד, כל עוד תהיה אישיות מרווחת שתתוודך בין העובדות למאזינים.

אנחנו חיים בתקופה שבה התוכן הוא העיקר, ואין משקיעים די מאמצים ומחשבה לצורה שבה מוסרים את התוכן. כך קורה באמצעי התיקשורת, וכך גם באמנות. וזאת הסיבה לכל העיוותים.

אין עוד איכות בחיים. וזה נכון לגבי כל השטחים: הדרך שבה מתייחס האדם לחברו, הקלות שבה מוכנים לוותר על האישיות; תהליך היצירה של אמנים, או האמצעים שבהם יוצרים תיקשורת.

איש אינו מטפל די הצורך כתופעת השיעבוד לתיקשורת. התפיסה האישית של האדם את העולם הסובב אותו מתבטלת מול התפיסה הנכפית עליו על-ידי הטלוויזיה.

תפיסה זו היא בלתי-מציאותית לחלוטין, אבל היא מחליפה עד מהרה, בעיני הצופים ובתודעתם, את המציאות שאותה הם רואים בעצמם. צריך להתוויר לאופנה את מושג הברידות, שהוא האויב הנורא ביותר של הטלוויזיה.

ברידות אינה ניתוק, אלא מצב שבו האדם יכול לנהל דיאלוג עם עצמו באין מפריע.

תהליך

חובה לראות

תל-אביב: שואה, נשיקת אשת העכביש, עוברת אורח, הנבל הבורמזי, יומן נעורים, ירדשלים: שואה, הנבל הבורמזי, חיפה: שואה, עוברת אורח.

תל-אביב

שואה (מוסיאון תל-אביב, מוצג גם בתיאטרון ירושלים ובסינמטק חיפה) - מיסמך מרתק לכל מי שמתעניין בתולדות האנושות ובתקופת השפל העמוקה ביותר שידעה איפעם.

**** **נשיקת אשת העכביש** (דיזנגוף 2, בראזיל) - מירקם מרתק של יחסים המתפתחים בין הומוסקסואל למהפכן, תנא של כלא דמויני בארץ רחוקה. מישחק מופלא של ויליאם הרט, שחקקהשנה של העולם הזה.

*** **עוברת אורח** (פריז) מוצג גם בקרן-אור החדש בחיפה) - נערה צועדת בעיניים פקוחות לקראת מותה, משום שאינה רוצה לקבל על עצמה את מוסכמות החברה, ומפני שהחברה אינה יודעת כיצד לנהוג בחריג שכזה. סגדרך בוגר, שחקנית-השנה של העולם הזה, מדהימה שוב.

*** **הנבל הבורמזי** (לב), מוצג גם ברון, ירושלים) - גירסתו החדשה של קן איצ'קאוה לסיפור הישן על חייל יפאני במלחמת העולם השנייה, המחליט שלא לחזור ליחידתו לפני שיגמור לקבור את כל מתיו על אדמת בורמה. סרט אנטי-מלחמתי מוזעזע ונוגע ללב.

עדנה פיינר

הפה. הטלוויזיה מוכנה לפברק את רגע החורה הגדול שלהם. גדול גדול בהעמדת-הפנים ה-אופיינית למסך הקטן, אחד ממיקסמי-השקר האדירים ביותר של הזמנים המודרניים, אליכא דפליני.

אין זאת הפעם הראשונה שפליני עוסק

בחיסול-חשבונות עם התיקשורת. גם כספינה שטה הוא הקדיש לה טיפול מיוחד, בלתי מחמיא, כרמות העיתונאי המזוקן והשטוי במיקצת (שהתבססה על כתב-ידיו איטלקי ידוע, בשם רוג'רו אורלנדו).

בזמנו, כשהסרטי את הספינה שטה, ביטא



בארברה הרשי ומייקל קיין: צ'כוב עבר-כאן

מון-סידוב), אחרי שעברה הרפתקה מופקקת של אלהווליה וגמילה. השלישית היא הולי (דיאן וייסט), שבין מיבהר-בטה אחד למישנהו מנהלת שרות קיטינג עם שותפה (קארי פישר), השלש - (שלושתן משהיות להפליא) - מוקפית בחברים, הורים וילדים, שלכולם קישרי חיבה, נאמנות ואהבה מכל המינים והסוגים. שיבואו לבטח לשינוי-מישקל מסוים ולרוגע זמני בין הנפשות הסוערות. מזכיר את צ'כוב בודדאי, את קלוד סוטה ואת ההשלמה עם כל מה שאינו מושלם בודדאי. גאוני! בודדאי ובודדאי!

מישפחה

מורחבת

חנה ואחיותיה (שחק, תל-אביב, ארצות-הברית) - הסרט ה-14 ב-מיספר של וודי אלן הוא בלי ספק

אחד מפסגותיו, אחד הגדושים ביותר באהבת האדם, החברה, המישפחה והאשה. זה נשמע כמעט בלתי אפשרי - אלן הניאורוטי, שלעולם אינו מרוצה ממעשיו, מסביבתו ומעצמו, המיוזנטרופ, ההיפוכונדר, האינטלקטואל הנצחי עשה גם זאת: חנה ואחיותיה, סרט שמעל לכל נוספת ממנו אהבה לאדם הבלתי-מושלם.

ובכן, זהו אותו אלן, בעל אותן הניאורוזות וההיפוכונדריות של אנני הול (זוכרים את סצנת הג'וק במיטבה?) ורדוף באותם הסיפוסים המחפשים את עצמם ואת משמעות חייהם בנייר וירק, שבה כולם הולכים לאיבוד, ממנהטן. אבל הוא גם הרבה יותר מזה. אם בשושנת קאהיר הסגולה ניסה לעסוק ברומנטיקה ובאמנות כמיפלט מן המציאות - ובתוך כך קד את קידתו העמוקה ביותר לקולנוע - הרי הפעם הוא מנסה לחקור את האהבה והקיום, מבלי לנסות את פיתרון-הברירה, פיתרון של חסד ותיקוה, וכידוע, כל עוד ישנה תיקוה - ישנם חיים.

בסרטי-האהבה המסובך כמו רשת-דייגים (עדינה וצפופה, אבל ארוגה ממשי עדין ורך) מסובכות שלוש אחיות, עם כמה וכמה גברים, במשך שנתיים. השלוש הן חנה (מיה מארו), שהיתה נשואה בעבר למפיק-טלוויזיה וודי אלן, ועתה היא נשואה באושר למייקל קיין, המאוהב באחותה, לי (בארברה הרשי), הנפרדת מצויר ששימש לה מישענת רוחנית (מאקס



איש הנצח -

אגדה ורצח

איש הנצח (תל-אביב, תל-אביב, אנגליה) - ראשית כל, אי-אפשר לקחת ברצינות את זארוס המז-

דווג עם סופרמן. מייד ברור שאין כאן כל נסיון לכפות על היושב בקולנוע מציאות חדשה, אבל ההשתוללות המשעשעת של הבימאי ראסל מולקאי היתה משכנעת הרבה יותר אילו: (א) - ויתר על המסר האווילי שלו בסוף הסרט (הממליך למנות את גיבורנו, קונור מקלאוד, כיועצם של הנשיא רגן ופאפא יוחנן-סאלוש ה-2 גם יחד, בהצגתו שמר מקלאוד גבר על כל אויביו, ועתה הוא יודע את כל הנעשה וכל שיעשה בכל מינה בעולם, וכמוכן - יחיה לנצח; רגן) - ויתר על גברת רוקסאן הארט, המגלמת את דמותה של ברנדה, עיתונאית סקרנית היוצאת לברר איך זה חרבו המתהפכת של סוחר-העתיקות המיסטורי, ראסל נש, שייכת למי שלמעשה חי לפני 450 שנה, ובאופן מיסתורי עדיין עושה ניסים ומתיזה ראשים גם במאה העשרים. אותה גברת, הצריכה לאחד בתוכה את כל התכונות הסכסיות והאחרות של קתלין טרנר מלוס סיגורני ויבר, נעדרת כל הן וחינניות, ומתמיה כיצד אותו סופרמן סקסטי, שהתגלגל בכל גילגולי ההיסטוריה, וימשך להתגלגל לנצח, לטובת האנושות כולה והצדק האבסולוטי, בוחר להמשיך את הנצח דווקא עם גברת זאת.

אבל לא זה העיקר. העיקר היא הופעתו של שון קונרי, שקיסמו



כריסטופר לאמברט: בן 450 ועוד

תשליטתו המחולטת בנעשה על חבד הם מדהימים. בייחוד כשהוא מדריך את גיבור הסרט, כריסטופר לאמברט, בעל המבט האוטוסיסטי-המיסתורי. ובכלל, חובה להזכיר את חבלט של הסיף, המעברים בין תקופה לתקופה, ובמיוחד את מר קלאנטי בראון, בעל הרוכסן בגרון - שחוא פארוזיה נפלאה על כל חוידאו-קלימים, המכוערים."

